

**Otázky na štátnu záverečnú skúšku pre študentov 1.stupňa štúdia
študijný odbor Verejná správa a regionálny rozvoj
akademický rok 2021/2022**

1. Postavenie a príčiny existencie verejného sektora v národnom hospodárstve . Ako sa klasifikujú verejné statky? Uveďte príklady jednotlivých ekonomických činností a ich zaradenie v rámci štruktúry odvetví verejného sektora.
2. Decentralizácia ako súčasť reforiem verejnej správy. Aké sú formy decentralizácie? Ako sa stanovuje miera decentralizácie?
3. Financovanie a kontrola vo verejnej správe. Ktoré rozpočty tvoria sústavu verejných rozpočtov SR? Vysvetlite vnútornú a vonkajšiu kontrolu na vybranej organizácii verejnej správy v SR.
4. Veľkosť a efektívnosť verejného sektora . Čo ovplyvňuje veľkosť verejného sektora? Aké metódy merania efektívnosti sa uplatňujú vo verejnej správe?
5. Organizačná výstavba verejnej správy (modely a princípy). Čo tvorí organizačnú štruktúru verejnej správy v SR? Aký model organizačnej výstavby sa uplatňuje vo verejnej správe SR?
6. Nástup a príčiny reforiem verejnej správy (stratégie, riziká, bariéry a hodnotenie reforiem). Aké ciele a etapy mala reforma verejnej správy SR? Uveďte niektoré jej riziká. Čo je podstatou reformy ESO?
7. Postavenie verejnej správy v modernom európskom štáte. Aké vývojové etapy má verejná správa a čo je ich podstatou – administratívny štát, verejný manažment, nový verejný manažment, good governance. Aký bol vývoj verejnej správy v SR? Vysvetlite na príklade podstatu NPM alebo good governance v podmienkach verejnej správy SR.
8. Rozhodovanie a riadenie vo verejnom sektore (teória verejnej voľby, a subjekty) Aké nástroje sa využívajú na riadenia verejného sektora? Aký je rozdiel medzi byrokratickými a manažérskymi postupmi riadenia verejného sektora?
9. Priestorová štruktúra ekonomiky. Vzájomné ekonomické vzťahy firiem, domácností a štátu v priestore. Vysvetlite, ktoré faktory a akým spôsobom ovplyvňujú rozhodnutia firiem o ich lokalizácii (môžete uviesť aj praktický príklad firmy). Ako môže štát ovplyvniť lokalizačné rozhodovanie firiem?
10. Aglomeračné úspory a náklady. Vysvetlite, akým spôsobom priestorová blízkosť firiem ovplyvňuje ich náklady. Uveďte príklad odvetvia v SR, na ktorom vysvetlíte existenciu aglomeračných úspor.
11. Ekonomický rast regiónov. Vysvetlite úlohu kapitálu, práce a technického pokroku v ekonomickom raste. Diskutujte, či prirodzene dochádza ku konvergencii ekonomickej úrovne regiónov alebo či sa rozvoj prirodzene koncentruje v malom počte regiónov.

12. Endogénny regionálny rozvoj. Vysvetlite, akým spôsobom ovplyvňuje podnikanie rozvoj regiónov. Ktoré faktory ovplyvňujú vznik firiem v regiónoch? Akým spôsobom podporuje politika vznik firiem?
13. Región ako objekt regionálnej politiky. Kritériá vymedzenia regiónov. Klasifikácia regiónov z hľadiska ich úrovne rozvoja. Uveďte rôzne výhody a nevýhody merania úrovne ekonomického rozvoja prostredníctvom HDP. Diskutujte o rozdieloch v pojmoch rast a rozvoj.
14. Regionálna politika. Argumentujte prečo je potrebná regionálna politika. Čo je cieľom regionálnej politiky? Aké nástroje používa regionálna politika na ovplyvňovanie rozvoja regiónov?
15. Manažment projektového cyklu. Na konkrétnom príklade vysvetlite manažment projektového cyklu. Metóda projektového rámca.
16. Regionálna politika Európskej únie v programovacom období 2014 – 2020. Uveďte jej zameranie, ciele, cieľové regióny, nástroje a implementačný systém. Diskutujte o dosiahnutých úspechoch politiky v SR.
17. Popíšte systém, ktorým kohézna politika EU implementuje v SR. Vysvetlite úlohu jednotlivých inštitúcií zapojených v tomto systéme.
18. Globalizácia svetovej ekonomiky. Uveďte pozitívne a negatívne stránky globalizačných procesov. Geografická polarizácia svetovej ekonomiky (centrálne vs. marginálne ekonomiky na príklade USA a Afriky).